

Sygn. akt III U 401/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Maziarczyk - Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 10 sierpnia 2015 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy J. P.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o emeryturę rolniczą i dodatek pielęgnacyjny - zwrot nienależnie pobranych świadczeń

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 21 kwietnia 2015 r., **znak:** (...)/10

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż w stosunku do wnioskodawczyni J. P. nie istnieje nadpłata części uzupełniającej w wymiarze 100% emerytury wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym za okres od 1 września 2013 r. do 31 stycznia 2015 r. i w związku z tym wnioskodawczyni nie jest zobowiązana do zwrotu na rzecz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego kwoty 16.771,92 zł (słownie złotych: szesnaście tysięcy siedemset siedemdziesiąt jeden 92/100) jako nienależnie pobranego świadczenia.

Sygn. akt III U 401/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 sierpnia 2015 r.

Decyzją z dnia 21 kwietnia 2015 r., znak: (...)/10. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego naliczył J. P. nadpłatę części uzupełniającej w wymiarze 100 % oraz dodatku pielęgnacyjnego z powodu pobierania pełnego świadczenia, tj. posiadania od 30 sierpnia 2013 r. gospodarstwa rolnego o łącznej powierzchni 1,18 ha fiz. i jednocześnie zobowiązał wnioskodawczynię do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, tj. emerytury i dodatku pielęgnacyjnego w łącznej kwocie 16.771,92 zł za okres od 1 września 2013 r. do 31 stycznia 2015 r.

W podstawie prawnej decyzji organ rentowy powołał art. 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1403 ze zm.).

W dniu 1 czerwca 2015 r, wnioskodawczyni J. P. złożyła odwołanie od powyższej decyzji zaskarżając ją w całości i jednocześnie zarzucając naruszenie art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników przez bezpodstawne ustalenie, że wnioskodawczyni nie zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej.

W rezultacie wnioskodawczyni wniosła o jej zmianę i ustalenie, że nie zachodzą przesłanki do wstrzymania wypłaty świadczenia, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Prezesowi KRUS.

W uzasadnieniu wskazała, iż grunty rolne, które jej mąż odziedziczył po zmarłej matce, najpierw wydierżawili wnukowi M. P. (1), a następnie wnukowi M. P. (2). W tej sytuacji, jak zauważyła brak jest podstawy do wstrzymania wypłaty świadczenia i żądania zwrotu wypłaconej emerytury. Na poparcie swojego stanowiska, wnioskodawczyni odwołała się do orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 września 2014 r., III AUa 2548/13, a także do orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 9 maja 2014 r., III AUa 1576/13, z których wynika, iż sam fakt posiadania gospodarstwa, lecz nie prowadzenia w nim działalności rolniczej nie stanowi podstawy do zawieszenia wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Wnioskodawczyni podała także, iż po otrzymaniu świadczenia z KRUS nie pracowała przy gospodarstwie rolnym męża, ponieważ wówczas chorowała na nowotwór skóry i przeszła poważny zabieg chirurgiczny, także jej mąż nie był w stanie pracować przy gospodarstwie, gdyż przeszedł zawał serca. Jak wskazała pole leżało odłogiem, a jedynie jego część, sporadycznie uprawiał mieszkający w Z. syn wnioskodawczyni.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes KRUS wniósł o jego oddalenie.

Jako podstawę prawną stanowiska KRUS wskazano art. 36 ust. 1 pkt 6, art. 28 ust. 3 i 4 oraz art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, a także art. 138 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Na uzasadnienie swojego stanowiska organ rentowy podniósł, decyzją z dnia 8 lutego 2005 r. podjęto na rzecz wnioskodawczyni wypłatę części uzupełniającej emerytury rolniczej w wymiarze 100 % od dnia 1 stycznia 2005 r. Podstawą tego rozstrzygnięcia był fakt zaprzestania przez J. P. prowadzenia działalności rolniczej poprzez wydierżawienie gospodarstwa rolnego (...) na podstawie umowy dzierżawy z dnia 3 stycznia 2005 r. Wnioskodawczyni jak wskazuje rolniczy organ rentowy pozostawiła sobie grunt o powierzchni 0,83 ha fiz., tj. 0,87 ha przeliczeniowego.

Następnie decyzją z dnia 5 lipca 2011 r. Prezes KRUS przyznał wnioskodawczyni prawo do dodatku pielęgnacyjnego od 1 sierpnia 2011 r.

Z kolei decyzją z dnia 5 stycznia 2015 r. Prezes KRUS wstrzymał wnioskodawczyni od dnia 1 lutego 2015 r. wypłatę części uzupełniającej świadczenia, z powodu prowadzenia działalności rolniczej (tj. upływu okresu na jaki została zawarta umowa dzierżawy).

W dniu 30 stycznia 2015 r. J. P. przedłożyła organowi rentowemu akt notarialny z dnia 30 sierpnia 2013 r., z którego wynika, iż wraz z mężem nabyła nieruchomość o łącznej powierzchni 0,35 ha, która w połączeniu z pozostawionym poprzednio przez siebie areałem (tj. 0,83 ha), który jak wskazuje KRUS stanowi gospodarstwo rolne w rozumieniu ustawy o podatku rolnym (1,18 ha fiz.)

Po analizie dokumentacji organ rentowy decyzją z dnia 24 lutego 2015 r. odmówił wnioskodawczyni prawa do części uzupełniającej świadczenia, a następnie decyzją z dnia 21 kwietnia 2015 r. wstrzymał i naliczył wnioskodawczyni nadpłatę 100% części uzupełniającej świadczenia

i dodatku pielęgnacyjnego w łącznej wysokości 16.771,92 zł.

Zatem podstawą powyższych rozstrzygnięć jak wskazuje organ rentowy był fakt wydzierżawienia przez wnioskodawczynię gospodarstwa rolnego wnukowi, jak też nie zgłoszenie wydzierżawienia areалу o pow. 0,97 ha z terenu Powiatu (...). Dodatkowo niezaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej stanowi podstawę do naliczenia J. P. nadpłaty części uzupełniającej i dodatku pielęgnacyjnego za okres od 1 września 2013 r. do 31 stycznia 2015 r.

Organ rentowy zarzucił ponadto, iż pomimo świadomości prawidłowego postępowania w celu skutecznego wykazania zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej, wnioskodawczyni nie poinformowała organu rentowego o zakupie gruntów w 2013 r. i 2014 r., rozwiązaniu umowy dzierżawy

z M. S., nabyciu nowych gruntów na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego w Przemyślu w 2013 r. oraz zawieraniu

i rozwiązywaniu umów dzierżawy z zstępnymi, czym doprowadziła do bezpodstawnego wypłacenia jej w spornym okresie przez KRUS kwoty 16.771,92 zł tytułem nienależnej części uzupełniającej świadczenia i dodatku pielęgnacyjnego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. P., urodzona (...), decyzją Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 5 października 1993 r. otrzymała prawo do rolniczej renty inwalidzkiej stałej przysługującej od dnia 17 sierpnia 1993 r., tj. od powstania długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

W dniu 23 listopada 1994 r. J. P. przedłożyła w KRUS umowę dzierżawy z dnia 21 listopada 1994 r. zawartą pomiędzy S. i J. P. a E. P., na mocy której wydzierżawili na okres 10 lat działki o nr (...) mieszczące się w miejscowości R., natomiast działki o nr (...) o łącznej powierzchni 0,81 ha położone w R. wydzierżawiający pozostawił w swoim użytkowaniu. Strony ustaliły także, iż podatek rolny uiszczą będzie dzierżawca.

Tym samym decyzją z dnia 2 grudnia 1994 r. KRUS przeliczył wnioskodawczyni wysokość renty inwalidzkiej począwszy od dnia 1 listopada 1994 r., tj. od zaprzestania działalności rolniczej.

Decyzją Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 26 października 2004 r. wnioskodawczyni otrzymała prawo do emerytury rolniczej.

W dniu 29 października 2004 r. Prezes KRUS na mocy decyzji zawiesił wnioskodawczyni wypłatę części uzupełniającej emerytury w wymiarze 100 % począwszy od dnia 1 grudnia 2004 r., uzasadniając to brakiem uprawnień spowodowanym wygaśnięciem terminu ważności umowy dzierżawy z dnia 21 listopada 1994 r. zawartej na okres 10 lat.

W dniu 21 stycznia 2005 r. wnioskodawczyni przedłożyła w KRUS umowę dzierżawy z dnia 2 stycznia 2005 r. zawartą pomiędzy S.

i J. P., a M. S., z której wynikało,

iż S. i J. P. wydzierżawili M. S. działki o nr (...) położone w miejscowości R. na okres 10 lat. Natomiast pozostałe działki rolne o nr (...), (...), (...), (...) i (...) o łącznej powierzchni 0,83 ha fiz., co stanowi 0,87 ha przeliczeniowego wydzierżawiający pozostawili w swoim użytkowaniu. Strony w powyższej umowie ustaliły także, iż podatek od wydzierżawianego gruntu uiszczą będzie dzierżawca, a czynsz nie będzie pobierany.

Decyzją z dnia 8 lutego 2005 r. wznowiono wypłatę 100 % części uzupełniającej emerytury począwszy do dnia 1 stycznia 2005 r.

Na mocy decyzji z dnia 5 lipca 2011 r. Prezes KRUS przyznał J. P. prawo do dodatku pielęgnacyjnego począwszy od dnia 1 sierpnia 2011 r. z tytułu ukończenia 75 lat życia.

Następnie w dniu 5 stycznia 2015 r. Prezes KRUS z urzędu wstrzymał wypłatę wnioskodawczyni części uzupełniającej poczynszu od dnia 1 lutego 2015 r. z powodu upływu okresu na jaki została zawarta umowa dzierżawy z dnia 3 stycznia 2005 r. i tym samym prowadzenia przez J. P. działalności rolniczej.

W dniu 30 stycznia 2015 r. do KRUS wpłynął akt notarialny repertorium A nr 8970/2013 z dnia 30 sierpnia 2013 r., na mocy którego J. G. sprzedał swój udział wynoszący $\frac{3}{4}$ części i przeniósł samoistne posiadania $\frac{1}{4}$ części położonych w R. działek nr (...) o łącznej powierzchni 0,3500 ha S. i J. P..

W aktach organu rentowego zalega ponadto rozwiązanie umowy dzierżawy z dnia 20 listopada 2013 r. pomiędzy S. i J. P. a M. S. zawartej w dniu 3 stycznia 2005 r.; umowa dzierżawy z dnia 20 listopada 2013 r. zawarta pomiędzy S. i J. P. a M. P. (1), z której wynika, iż wydzierżawiający zobowiązał się oddać dzierżawcy na okres 10 lat licząc od dnia 20 listopada 2013 r. grunt rolny o powierzchni 2,97 ha fiz. składający się z działek o nr (...), grunt rolny o powierzchni 0,35 ha fiz. Składający się z działek nr (...) położone w miejscowości R., a także grunt rolny o powierzchni 0,97 ha fiz. składający się z działek nr (...) położone w miejscowości K.. Na mocy tej umowy wydzierżawiający pozostawił w swoim użytkowaniu działki rolne nr (...) o powierzchni 0,83 ha fiz., co stanowi 0,87 ha przel. Strony ustaliły, iż za dzierżawę gruntu podatek opłacać będzie dzierżawca.

W aktach zalega ponadto akt notarialny z dnia 19 września 2014 r. repertorium A nr 8422/2014, na mocy którego K. W. sprzedał S. i J. P. działki położone w R. o nr (...), (...), (...) i (...) o łącznej powierzchni 0,79 ha.

Dodatkowo w aktach organu rentowego zalega rozwiązanie umowy dzierżawy z dnia 4 stycznia 2015 r. zawartej w dniu 20 listopada 2013 r. pomiędzy S. i J. a M. P. (1).

W aktach znajduje się również umowa dzierżawy zawarta w dniu 2 stycznia 2015 r. pomiędzy S. i J. P. a M. P. (2), z której wynika, iż wydzierżawiający zobowiązał się oddać dzierżawcy na okres 10 lat poczynszu od dnia 4 stycznia 2015 r. grunt rolny o powierzchni 4,38 ha fiz., składający się z działem o nr (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), a także grunt rolny o powierzchni 0,97 ha fiz. składający się z działek nr (...) położonych w miejscowości K.. Wydzierżawiający pozostawił sobie tym samym działki rolne o nr (...), (...), (...) o łącznej powierzchni 0,56 ha fiz. Strony ustaliły także, iż podatek rolny oraz inne świadczenia opłacać będzie dzierżawca.

Decyzja z dnia 24 lutego 2015 r. Prezes KRUS odmówił wnioskodawczyni prawa do części uzupełniającej z uwagi na nie dostarczenie umowy dzierżawy z dnia 4 stycznia 2015 r. do ewidencji gruntów i budynków w Starostwie Powiatowym w P., co nie stanowi zdaniem organu rolniczego także podstawy do uznania, iż wnioskodawczyni zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej.

W aktach organu rentowego zalega zaświadczenie z dnia 9 września 2014 r. sporządzone przez Starostę (...), z którego wynika, iż S. P. jest wpisany w ewidencji gruntów wsi K. jako właściciel działek nr (...) o łącznej powierzchni 0,97 ha poczynszu od dnia 12 czerwca 2013 r., a także zaświadczenie z dnia 10 marca 2015 r. sporządzone przez Starostę (...), z którego wynika, iż S. P. wykazany został w ewidencji gruntów i budynków obrębu ewidencyjnego R. jako właściciel działek (...) o łącznej powierzchni 0,96 poczynszu od dnia 18 listopada 2013 r.

W aktach zalega także postanowienie Sądu Rejonowego w Przemyślu I Wydziału Cywilnego z dnia 23 kwietnia 2013 r. sygn. akt Ns 549/13, w którym stwierdzono, że spadek po A. P. zmarłej w dniu 15 listopada 1984 r. w R., nabył S. P..

Ostatecznie decyzją z dnia 21 kwietnia 2015 r. Prezes KRUS naliczył nadpłatę części uzupełniającej w wymiarze 100% wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym z powodu pobierania pełnego świadczenia mimo posiadania od 30 sierpnia 2013 r. gospodarstwa rolnego o łącznej powierzchni 1,18 ha. Nadpłata wyniosła 16.771,92 zł.

Dowód: w aktach rolniczego organu rentowego:

- decyzja Prezesa KRUS z dnia 5.10.1993 r.,
- umowa dzierżawy z dnia 21.11.1994 r.,
- decyzja Prezesa KRUS z dnia 2.12.1994 r.,
- decyzja Prezesa KRUS z dnia 26.10.2004 r.,
- decyzja Prezesa KRUS z dnia 29.10.2004 r.,
- umowa dzierżawy z dnia 2.01.2005 r.,
- decyzja Prezesa KRUS z dnia 8.02.2005 r.,
- decyzja Prezesa KRUS z dnia 5.07.2011 r.,
- decyzja Prezesa KRUS z dnia 5.01.2015 r.,
- akt notarialny z dnia 30.08.2013 r.,
- rozwiązanie umowy dzierżawy z dnia 20.11.2013 r.,
- umowa dzierżawy z dnia 20.11.2013 r.,
- akt notarialny z dnia 19.09.2014 r.,
- rozwiązanie umowy dzierżawy z 4.01.2015 r.,
- umowa dzierżawy z dnia 2.01.2015 r.,
- decyzja Prezesa KRUS z dnia 24.02.2015 r.,
- zaświadczenie z 9.09.2014 r.,
- zaświadczenie z dnia 10.03.2015 r.,
- postanowienie SR w Przemysłu z dnia 23.04.2013 r.,
- decyzja Prezesa KRUS z dnia 21.04.2015 r.

Sąd ustalił, iż wnioskodawczyni J. P. wraz z mężem S. P. zamieszkują w R.. Rodzina małżonków (syn, a także wnukowie – m. in. M. i M. P. (1)) zamieszkują w miejscowości Z. (gmina T., powiat (...)). J. P. kilka lat temu miała nowotwór skóry i z tego powodu przeszła operację. W rezultacie, profilaktycznie nie może przebywać na słońcu. Mąż wnioskodawczyni jest po przebytych zawałach serca. Na działce wokół domu nie prowadzą działalności rolniczej, ponieważ jest to teren górzisty, więc byłoby to utrudnione. Nie posiadają także trzody (krowa została sprzedana, kiedy wnioskodawczyni przebywała na leczeniu). Na działkach w R.

i w K. dzierżawionych przez M. P. (2) uprawiane jest zboże, a także sadzone są ziemniaki. M. P. (2) zleca wykonywanie prac na powyższych gruntach P. S. (1), który otrzymuje za wykonane czynności wynagrodzenie od M. P. (2).

Sąd ustalił także, iż w latach 2014-2015 za działkę nr (...) położoną w R., a także w latach 2013-2015 za działki nr (...) położone w R. oraz działki nr (...) położone w K. - beneficjentem dopłat unijnych był S. P.. Sąd ustalił także, iż działka nr (...) położona w R. nie była zgłaszana do powyższych płatności.

Dowód:

- zeznania świadków K. K., I. W., M. P., W. S., P. S.,
- przesłuchanie wnioskodawczynie J. P.,
- pismo z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 15 lipca 2015 r., k. 36.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych oraz w ramach toczącego się w sprawie sądowego postępowania dowodowego, a także na podstawie dowodów z zeznań świadków oraz wnioskodawczynie.

Za wiarygodne w zakresie braku prowadzenia przez J. P. działalności rolniczej po przejściu na emeryturę rolniczą, a zwłaszcza w okresie będącym przedmiotem postępowania, Sąd uznał zeznania przesłuchanych w sprawie świadków oraz odwołującej się. Wskazują one jednoznacznie, iż wnioskodawczynie nie użytkowała nieruchomości nabytych w drodze dziedziczenia przez jej męża po jego zmarłej matce, a także nieruchomości nabytych w drodze umów sprzedaży, a działalność rolniczą na spornych nieruchomościach prowadził początkowo M. P. (1), a następnie M. P. (2) (przy pomocy P. S. (1), a także rodziny).

Wprawdzie wnioskodawczynie twierdziła, iż dopłaty unijne za sporne działki pobierał wnuk M. P. (2), a jak dowiedziono, ich beneficjentem był jej mąż S. P., to fakt ten nie zmienił ustalenia, iż J. P. i S. P. faktycznie nie prowadzili działalności rolniczej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczynie J. P. należało uznać za zasadne. Decyzja organu rentowego wydana bowiem została w oparciu o częściowo błędnie ustalony stan faktyczny, bez wnikliwej jego oceny, a w konsekwencji z naruszeniem prawa materialnego.

Okolicznością sporną między stronami było to, czy w okresie objętym zaskarżoną decyzją wnioskodawczynie prowadziła działalność rolniczą w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i w związku z tym - czy pobrana przez nią emerytura rolnicza w zakresie 100 % części uzupełniającej tego świadczenia wraz z świadczeniem pielęgnacyjnym jest świadczeniem nienależnym i podlega zwrotowi.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1403 ze zm.) wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą.

Zawieszenie wypłaty dotyczy:

- 1) części uzupełniającej emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy,
 - 2) emerytury lub renty inwalidzkiej z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin w części równej 95 % emerytury podstawowej
- i obejmuje całość lub określony ułamek tej części świadczenia; ilekroć

w ust. 3 i 5-7 jest mowa o zawieszeniu wypłaty w całości, w połowie albo w jednej czwartej - rozumie się odpowiednio zawieszenie wypłaty tej części świadczenia, jej połowy albo jednej czwartej (ust. 2 art. 28).

Wypłata ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, z zastrzeżeniem ust. 5-7, 9 -11 (ust. 3 art. 28).

Uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając:

1) gruntów wydzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej:

a) małżonkiem emeryta lub rencisty,

b) jego zstępnym lub pasierbem,

c) osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym,

d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c;

2) gruntów trwale wyłączonych z produkcji rolniczej na podstawie odrębnych przepisów, w tym zalesionych gruntów rolnych;

3) gruntów i działów specjalnych należących do małżonka, z którym emeryt lub rencista zawarł związek małżeński po ustaleniu prawa do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia;

4) własności (udziału we współwłasności) nieustalonej odpowiednimi dokumentami urzędowymi, jeżeli grunty będące przedmiotem tej własności (współwłasności) nie znajdują się w posiadaniu rolnika lub jego małżonka (ust. 4 art. 28).

W przypadku podjęcia działalności rolniczej na gruntach:

1) nabytych w drodze dziedziczenia lub

2) uprzednio wydzierżawionych co najmniej na 10 lat, jeżeli dzierżawa ustała wcześniej z przyczyn niezależnych od wydzierżawiającego, lub

3) odzyskanych w wyniku rozwiązania - z przyczyn niezależnych od uprawnionego - umowy, na podstawie której uprzednio zbył on te grunty, albo w wyniku uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej

- wypłata nie ulega zawieszeniu przez okres jednego roku (ust. 9 art. 28)

Na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zasady zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz ustalania odsetek za opóźnienia w wypłacie świadczeń określają przepisy emerytalne oraz przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa.

W myśl art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu.

Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się:

Ponadto wskazać należy, iż pobieranie dopłat unijnych od posiadanych gruntów nie świadczy o fakcie prowadzenia działalności rolniczej. Tak też wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 listopada 2013 r., uzyskiwanie przez posiadaczy gospodarstw rolnych dopłat na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego nie stwarza domniemania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego, o którym mowa w art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (III UK 170/12, OSNP 2015/3/38).

Wnuk wnioskodawczyni - M. P. (2) jest dzierżawcą gruntów rolnych o łącznej powierzchni 5,35 ha fiz. uprawia na tych gruntach zboże

i ziemniaki. W prowadzeniu tej działalności pomaga mu ojciec i rodzeństwo, a także (...), który za swoje czynności otrzymuje wynagrodzenie od M. P. (2). Fakt ten z kolei w żadnym wypadku nie świadczy o tym, iż M. P. (2) nie prowadzi na powyższych nieruchomościach działalności rolniczej, a jedynie o tym, iż wspomaga się pomocą innych osób, którzy wykazują się doświadczeniem w tego typu czynnościach, a także posiadają odpowiedni do tego sprzęt, a poza tym P. S. (1) mieszka w miejscowości R. (blisko spornych nieruchomości), a M. P. (2) mieszka w miejscowości oddalonej o około 70 km od miejsca położenia działek, co znacznie utrudniałoby mu systematyczną pracę przy ich uprawie).

W tej kwestii Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 marca 2011 r. stwierdził, że prowadzenie działalności rolniczej nie musi polegać na wykonywaniu pracy fizycznej. Możliwe jest jej prowadzenie polegające na samym zarządzaniu gospodarstwem (III UK 81/10, lex nr 818608), (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 maja 2012 r., III AUa 1825/11, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 marca 2014 r., III AUa 980/13).

Ostatecznie należy stwierdzić, że wnioskodawczyni, a także jej mąż nie prowadzili działalności rolniczej, a sam fakt własności gospodarstwa rolnego wobec braku prowadzenia w nim działalności rolniczej nie pozbawia prawa do wypłaty emerytury rolniczej w pełnej wysokości wraz z świadczeniem pielęgnacyjnym. Wnioskodawczyni nie zarządzała spornymi gruntami, ponieważ tym zajmował się jej wnuk – M. P. (2). Podkreślenia wymaga także, że przebyte choroby oraz wiek dodatkowo uniemożliwiają wnioskodawczyni oraz jej mężowi wykonywanie jakichkolwiek fizycznych czynności na spornych nieruchomościach.

Tym samym - w ocenie Sądu - nie istnieje nadpłata części uzupełniającej w wymiarze 100 % emerytury wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym za okres od 1 września 2013 r. do 31 stycznia 2015 r.

i w związku z tym wnioskodawczyni nie jest zobowiązana do zwrotu na rzecz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego kwoty 16.771,92 zł jako nienależnie pobranego świadczenia.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz w oparciu o powołane wyżej przepisy prawa orzeczono, jak w sentencji wyroku.